

Sygn. akt VI Ka 199/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 czerwca 2017 r.

Sąd Okręgowy w Jeleniej Górze w VI Wydziale Karnym Odwoławczym w składzie:

Przewodniczący – Sędzia SO Klara Łukaszewska

Protokolant Anna Potaczek

przy udziale Prokuratora Prokuratury Rejonowej w Jeleniej Górze M. R.

po rozpoznaniu w dniu 30 czerwca 2017 r.

sprawy **M. C.** ur. (...) w J., s. P., M. z domu T.

oskarżonego z art. 13 § 1 kk w związku z art. 279 § 1 kk i inne

z powodu apelacji wniesionej przez prokuratora

od wyroku Sądu Rejonowego w Jeleniej Górze

z dnia 23 lutego 2017 r. sygn. akt II K 1805/16

I. utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok wobec oskarżonego M. C.,

II. stwierdza, że koszty sądowe za postępowanie odwoławcze ponosi Skarb Państwa.

Sygn. akt VI Ka 199/17

UZASADNIENIE

M. C. został oskarżony o to, że:

1. w dniu 13 września 2016 roku o godzinie 00:00 w J. przy ulicy (...), usiłował dokonać kradzieży z włamaniem do pojazdu marki V. (...) o nr rej. (...) w ten sposób, że w nieustalony sposób otworzył drzwi pojazdu dostał się do jego wnętrza skąd nie zdołał dokonać kradzieży znajdującego się tam mienia z uwagi na jego zatrzymanie przez funkcjonariuszy policji czym działał na szkodę G. J.,

to jest o czyn z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 279 § 1 k.k.

2. w przedziale czasowym od 11 września 2016 roku do 13 września 2016 r ku w J. przy ulicy (...), dokonał kradzieży z włamaniem do pojazdu marki V. (...) o nr rej. (...) w ten sposób, że w nieustalony sposób dokonał otwarcia drzwi bocznych suwanych dostał się do wnętrza pojazdu po czym dokonał zaboru w celu przywłaszczenia radia samochodowego marki P. na płyty CD wartości 100 zł, radio (...) marki P. wartości 250 zł, anteny do CB radia wartości 100 zł, rozdzielacza do urządzeń z wtyczkami jak do zapalniczek wartości 20 zł, przewodu od kamerki samochodowej wartości 30 zł, skrzynki z narzędziami w postaci różnych kluczy wartości 150 złotych oraz uszkodził urządzenie do webasto o łącznej wartości strat 650 złotych na szkodę L. G.,

to jest o czyn z art. 279 § 1 k.k.

3. w przedziale czasowym od 11 września 2016 roku do 13 września 2016 roku w J. przy ulicy (...), dokonał uszkodzenia mienia pojazdu marki O. (...) o nr rej. (...), w ten sposób, że dostał się do wnętrza otwartego pojazdu po czym nieustalonym narzędziem dokonał przecięcia przedniego prawego fotela pojazdu powodując starty na kwotę 800 złotych czym działał na szkodę B. K.,

to jest o czyn z art. 288 § 1 k.k.

4. w przedziale czasowym od 10 września 2016 roku do 12 września 2016 roku w J. przy ulicy (...), dokonał kradzieży z włamaniem do pojazdu marki M. o nr rej. (...) w ten sposób, że w nieustalony sposób dokonał otwarcia drzwi pojazdu dostał się do jego wnętrza skąd dokonał zaboru w celu przywłaszczenia krótkofalówki marki M. wartości 100 zł, tableta marki (...) wartości 400 zł, perfum wartości 15 zł, noża sprężynowego marki B. wartości 100 zł oraz uszkodził klamkę schowka o łącznej wartości strat 715 złotych na szkodę W. K.

to jest o czyn z art. 279 § 1 k.k.

Sąd Rejonowy w Jeleniej Górze wyrokiem z dnia 23 lutego 2017r. w sprawie sygn. akt IIK 1805/16:

I. oskarżonego M. C. uznał za winnego popełnienia zarzucanych mu czynów opisanych w pkt 1, 2 i 4 części wstępnej wyroku, tj. występków z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 279 § 1 k.k. i z art. 279 § 1 k.k. przy przyjęciu, że stanowią one elementy ciągu przestępstw i za to na podstawie art. 279 § 1 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k. w zw. z art. 37b k.k. wymierzył mu karę 3 (trzech) miesięcy pozbawienia wolności oraz karę 6 (sześciu) miesięcy ograniczenia wolności z obowiązkiem wykonywania nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 30 (trzydziestu) godzin w stosunku miesięcznym;

II. oskarżonego M. C. uznał za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu opisanego w pkt 3 części wstępnej wyroku, tj. występkę z art. 288 § 1 k.k. i za to na podstawie art. 288 § 1 k.k. w zw. z art. 37a k.k. wymierzył mu karę 4 (czterech) miesięcy ograniczenia wolności z obowiązkiem wykonywania nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 30 (trzydziestu) godzin w stosunku miesięcznym;

III. na podstawie art. 85 § 1 k.k. i art. 86 § 1 k.k. i art. 87 § 1 k.k. połączył orzeczone wobec oskarżonego M. C. kary pozbawienia wolności i ograniczenia wolności i wymierzył mu karę łączną 7 (siedmiu) miesięcy pozbawienia wolności;

IV. na podstawie art. 63 § 1 k.k. na poczet orzeczonej kary łącznej pozbawienia wolności zaliczył oskarżonemu M. C. okres zatrzymania od 13 do 14 września 2016 r. przyjmując, że jest on równoważny dwóm dniom kary pozbawienia wolności;

V. na podstawie art. 46 § 1 k.k. orzekł wobec oskarżonego M. C. obowiązek naprawienia szkody w całości poprzez zapłatę na rzecz pokrzywdzonych:

- L. G. kwoty 650 złotych,

- B. K. kwoty 800 złotych,

- W. K. kwoty 615 złotych;

VI. na podstawie art. 230 § 2 k.p.k. zwrócił W. K. nóż opisany w wykazie dowodów rzeczowych Drz (...);

VII. na podstawie art. 624 § 1 k.p.k. zwolnił oskarżonego M. C. od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych.

Apelację od powyższego wyroku wywiódł Prokurator Rejonowy w Jeleniej Górze,

zaskarżonemu orzeczeniu zarzucając: obrazę przepisów prawa materialnego – art. 85 § 1 k.k. , art. 86 § 1 k.k. i art. 87 § 1 k.k. – poprzez niezasadne ich zastosowanie, orzeczenie i połączenie orzeczonych wobec oskarżonego M. C. kar, w szczególności kary sekwencyjnej wymierzonej w pkt I części dyspozytywnej wyroku przy zastosowaniu art. 37b k.k. z

karą ograniczenia wolności wymierzoną oskarżonemu w pkt II części dyspozytywnej orzeczenia, w sytuacji gdy ratio legis stosowania kar sekwencyjnych określonych w art. 37 b k.k. stoi w sprzeczności z możliwością orzeczenia w takim przypadku kary łącznej, a nie zachodzą okoliczności wskazane w art. 87 § 2 k.k.

Stawiając powyższy zarzut i powołując się na art. 437 § 2 kpk prokurator wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uchylenie pkt III części dyspozytywnej orzeczenia i utrzymanie wyroku w pozostałej części w mocy.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja prokuratora jest niezasadna, a tym bardziej nie mógł zostać uwzględniony zawarty w niej wniosek końcowy, w którym oskarżyciel publiczny domagał się wyłącznie uchylenia zaskarżonego wyroku w pkt. III części dyspozytywnej.

Mając na uwadze kierunek i granice zaskarżenia Sąd Okręgowy na wstępie stwierdza, że dokonane przez Sąd Rejonowy i niekwestionowane przez skarżącego ustalenia faktyczne co do sprawstwa i winy oskarżonego M. C. odnośnie przypisanych mu trzech przestępstw z włamaniem (w tym jednego w formie usiłowania) oraz zniszczenia mienia, zostały poczynione prawidłowo, zgodnie ze zgromadzonym i ujawnionym w sprawie materiałem dowodowym, a ocena dowodów jest trafna i nie naruszająca zasady wyrażonej w art. 7 k.p.k. Sąd I instancji wskazał dowody, na których oparł w tym zakresie ustalenia faktyczne będące podstawą rozstrzygnięcia oraz należycie umotywował ocenę tych dowodów. Sąd Okręgowy, działający jako Sąd odwoławczy, jest zwolniony w tej części od obowiązku przeprowadzania szczegółowej oceny materiału dowodowego zebranego w sprawie i może poprzestać na odwołaniu się do rozważań zawartych w uzasadnieniu wyroku Sądu I instancji. Jest to możliwe albowiem uzasadnienie wyroku pierwszoinstancyjnego w pełni realizuje wymogi określone w art. 424 § 1 k.p.k., a sam skarżący w tym zakresie sprawstwa i winy oskarżonego, ustaleń i ocen tych nie kwestionuje (por. wyrok SN z dnia 13 grudnia 2007 r. w sprawie V KK 177/07, LEX nr 354289).

Zarzuty apelacji wniesionej na korzyść oskarżonego skierowane zostały wyłącznie przeciwko prawidłowości zastosowanej podstawy prawnej orzeczonej kary łącznej i związanych z tym zasad jej wymiaru.

W obecnie obowiązującym stanie prawnym przepis art. 87 k.k. przewiduje dwie alternatywne zasady wymiaru kary łącznej w przypadku łączenia kar pozbawienia i ograniczenia wolności. Stosownie do paragrafu pierwszego wskazanego przepisu zasadę łączenia kar różnorodzajowych pozbawienia wolności i ograniczenia wolności, prowadzącą do orzeczenia kary łącznej pozbawienia wolności w granicach wyznaczonych przez zasady określone w art. 86 § 1 i 1a k.k., oraz drugą możliwość orzeczenia dwóch kar łącznych, tj. kary łącznej pozbawienia wolności i kary łącznej ograniczenia wolności w razie spełnienia przesłanek przewidzianych w art. 87 § 2 k.k. Wprowadzenie regulacji przewidzianej w art. 87 § 2 k.k. modyfikuje charakter rozwiązania określonego w art. 87 § 1 k.k., które z regulacji obligatoryjnej nakazującej w każdym przypadku połączenie kar pozbawienia wolności oraz ograniczenia wolności wymierzonych za pozostające w zbiegu przestępstwa przekształca się w rozwiązanie względnie obligatoryjne, nakazujące sądowi połączenie w jedną karę łączną kar pozbawienia wolności i ograniczenia wolności w razie niespełnienia przesłanek wymiaru dwóch kar łącznych pozbawienia wolności oraz ograniczenia wolności przewidzianych w art. 87 § 2 k.k. (por. Kodeks karny. Część ogólna. Tom II Komentarz do art. 87 k.k. pod red. Włodzimierza Wróbla i Andrzeja Zolla). Żaden przepis nie wyklucza przy tym łączenia kar sekwencyjnych z inną orzeczoną karą na zasadach przewidzianych w prawie karnym materialnym. Co więcej w Komentarzu Kodeksu Karnego Części Ogólnej t. II pod red. M. Królikowskiego i R. Zawłockiego Wydawnictwa C.H. BECK Warszawa 3 Wydanie Warszawa 2015, na stronie 518 w komentarzu do art. 87 § 2 k.k. uznaje się, że dyspozycja wskazanego przepisu będzie spełniona wówczas, gdy w zbiegu pozostają (jak w niniejszej sprawie) przestępstwo, za które orzeczono karę pozbawienia wolności do 6 miesięcy i karę ograniczenia wolności do lat 2 oraz przestępstwo za które orzeczono karę ograniczenia wolności do lat 2.

Przepis art. 87 § 2 k.k. natomiast tylko wówczas znajdzie zastosowanie, gdy hipotetycznie orzeczona kara łączna pozbawienia wolności nie przekroczy 6 miesięcy, a kara łączna ograniczenia wolności 2 lat. Tym samym Sąd musi dokonać abstrakcyjnego połączenia zbiegających się kar i ocenić czy przekroczą one powyższe wartości. Jeżeli tak się stanie to sąd orzeka karę łączną pozbawienia wolności, przyjmując przelicznik określony w art. 87 § 1 k.k. (por. Legalis

– art. 87 k.k. t. II red. Zawłocki 2015 wyd. 3). Przepis ten ma przy tym zastosowanie fakultatywne. Zastosowanie art. 87 § 2 kk poddane jest ocenie sądu, a kryterium którym ma się sąd kierować jest spełnienie wobec oskarżonego celów kary, określonych w art. 85 a kk.

Odnosnie zatem podnoszonego przez skarżącego zarzutu wskazać należy, że orzecznictwo Sądu Najwyższego konsekwentnie podkreśla, że jeżeli ustawa stwarza tylko możliwość zastosowania określonego przepisu prawa materialnego, to przez niezastosowanie lub też zastosowanie tego przepisu sąd nie dopuszcza się obraży przepisu materialnego (por. np. wyrok SN z 26 IV 1977 r. I KR 65/77 OSNPG 1977, z. 10, poz. 90). Zauważyć przy tym należy, że prokurator wnosząc apelację na korzyść oskarżonego, w treści zarzutu jednocześnie wskazuje, iż przepis art. 87 § 2 kk nie ma zastosowania, choć o ile zostałyby spełnione wszystkie wskazane w tym przepisie przesłanki, to wymiar orzeczonych wobec oskarżonego kar na to pozwalał. Jednocześnie nie przedstawia żadnego alternatywnego sposobu połączenia orzeczonych wobec oskarżonego kar w pkt. I i II części dyspozytywnej wyroku, pomimo względnie obligatoryjnego charakteru przepisu art. 87 § 1 kk.

Odnosząc powyższe rozważania do realiów niniejszej sprawy podkreślić należy, że Sąd Rejonowy słusznie doszedł do przekonania, że orzekanie wobec oskarżonego kary łącznej z zastosowaniem art. 87 § 2 kk nie osiągnie celów tejże kary. Zdaniem Sądu Odwoławczego już orzeczone wobec oskarżonego kary za ciąg przestępstw z art. 279 § 1 kk i art. 288 kk rażą swą łagodnością, a okoliczności zarówno przedmiotowe, jak i podmiotowe na które powołał się Sąd Rejonowy uzasadniały wręcz orzeczenie kar surowszych. Tym bardziej zatem nie sposób uznać, że cele kary zostałyby osiągnięte wobec oskarżonego, który mimo młodego wieku wchodził w konflikt z prawem, a Sąd Rejonowy podkreślał łatwość dopuszczania się przez niego przestępstw poprzez orzeczenie kary łącznej w oparciu o art. 87 § 2 kk, która maksymalnie mogłaby wynosić, przy uwzględnieniu apelacji na korzyść oskarżyciela publicznego, 3 miesiące pozbawienia wolności i 8 miesięcy ograniczenia wolności (z uwzględnieniem zakazu reformationis in peius).

Mając powyższe na uwadze Sąd Odwoławczy nie znalazł podstaw do zmiany zaskarżonego wyroku i to na korzyść oskarżonego. W konsekwencji uznać należało, że zasadnie Sąd Rejonowy jako podstawę prawną wymiaru kary łącznej zastosował przepis art. 87 § 1 kk a orzeczona kara łączna 7 miesięcy pozbawienia wolności, w żadnej mierze nie razi swą surowością, a wręcz jest karą łagodną.

Zaskarżony wyrok nie był rażąco niesprawiedliwy, jak i nie był dotknięty uchybieniami określonymi w art. 439 § 1 k.p.k. W tym stanie rzeczy, podlegał utrzymaniu w mocy jako prawidłowy.

O kosztach postępowania odwoławczego Sąd Okręgowy orzekł w oparciu o art. 636 § 2 kpk.